

Kurzus kódja(i): FLMD-232.02
FLMD16-212.55

Kurzus címe: Magyar műfajok

Tanár neve: Pápai Zsolt

Kurzus időpontja, helye: szerda 14:30-16:00 -135

Kurzus típusa: szeminárium

Kurzus leírása: A kurzus a magyar filmtörténetben ellentmondásos helyzetű – hol becsben tartott és sikeres, hol elhanyagolt és alábecsült – műfajiság, illetve tömegfilmgyártás történetét és elméletét vizsgálja. A kurzus oktatója a félév elején bevezető előadásokat tart, ezt követően a hallgatók jelentkeznek prezentációkkal egy-egy műfajról. A prezentációk felépítése hasonló mintát követ: általános bevezetés adott műfaj történetébe és elméleti kérdéseibe, majd pedig a magyar változatok reprezentáns darabjainak bemutatása, elemzése.

Témák:

- 1. Bevezetés 1. Műfajok a némafilm-korszakban és a korai hangosfilmekben: történeti vázlat**
- 2. Bevezetés 2. Magyar műfaji film a II. világháború után: történeti vázlat**
- 3. Bevezetés 3. A magyar műfaji film problémái. Két hazai James Bond**
- 4. Vígjáték: a Kabos-fenoméntól a kortárs romkomig**
- 5. Melodráma és tragikus románc. Demarkációs vonalak műfaji film és művészfilm között**
- 6. Mesélő kvázi-ábrázoló műfajok: történelmi és háborús film, biopic**
- 7. Eastern-változatok: a betyárfilm mint banditawestern (és a huszárfilm mint lovassági western)**
- 8. Bűnügyi film 1.: thriller és krimi**
- 9. Bűnügyi (?) film 2.: film noir és „magyar film noir”**
- 10. Fantasztikum a magyar filmekben: sci-fi, fantasy, horror**

Kurzus teljesítésének követelményei: Az órai anyag és a kötelező filmek ismerete. A kötelező filmek kötelezőek.

Kötelező / ajánlott filmek: **1. Bevezetés 1. Műfajok a némafilm-korszakban és a korai hangosfilmekben: történeti vázlat**
Kötelező film: Kertész: *Az utolsó hajnal*; Kalmár: *Halálos tavasz*
Ajánlott film: Lázár: *A kék bálvány*, Fejős: *Tavaszi zápor*, Fejős: *Ítél a Balaton*, Gaál: *Meseautó*

Irodalom:

Pápai Zsolt: Aranypolgár, Budapestről. Fejős Pál portréjához. *Filmvilág* (2006) no. 1. pp. 37–40.

Szalay Károly: *A geg nyomában*. Budapest, Magvető, 1972. pp. 169–218.

Balogh Gyöngyi – Király Jenő: „Csak egy nap a világ...” *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936*. Budapest, Magyar Filmintézet, 2000. pp. 26–33.

Fejős Pál (1897–1963). Filmspirál (2004) no. 33.

2. Bevezetés 2. Magyar műfaji film a II. világháború után: történeti vázlat

Kötelező film: Koltai: *Sose halunk meg*; Név nélkül: *Gyarmat a föld alatt*

Ajánlott film: Várkonyi: *A kőszívű ember fiai*; Gertler: *Az aranyember*; Bácskai Lauró: *Gyula vitéz télen-nyáron*

Irodalom:

Szilágyi Gábor: *Tűzkeresztség*. Budapest, Magyar Filmintézet, 1992. pp. 77–126.

Király Jenő: *Mágikus mozi. Műfajok, mítoszok és archetípusok a filmkultúrában*. Budapest, Korona Kiadó, 1998. pp. 259–271.

3. Bevezetés 3. A magyar műfaji film problémái. Két hazai James Bond

Kötelező film: Lázár: *Kísértetek vonata*; Révész: *Az oroszán ugrani készül*

Ajánlott film: Várkonyi: *Fotó Háber*; Bácskai Lauró: *A hamis Izabella*; Bujtor: *A pogány madonna*

Irodalom:

Balogh Gyöngyi – Király Jenő: „*Csak egy nap a világ...*” *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936*. Budapest: Magyar Filmintézet, 2000. pp. 115–120.

4. Vígjáték: a Kabos-fenoméntól a kortárs romkomig

Kötelező film: Vaszary: *A papucshős*; Goda: *Csak szex és más semmi*

Ajánlott film: Cziffra: *Ez a villa eladó*; Székely: *Lovagias ügy*; Keleti: *A tizedes meg a többiek*; Herskó: *Két emelet boldogság*; Gyarmathy: *Ismeri a szandi mandit?*; András: *Veri az ördög a feleségét*

Irodalom:

Havas Júlia Éva: Magyar romantikus vígjáték a 2000-es években. *Metropolis* (2010) no. 1. pp. 66–78.

Hirsch Tibor: Vázlat a hazai filmvígjátékról. Utak és csapdák 1945–1990 között. <http://www.filmtortenet.hu/object.290ebcd1-2a9e-4243-9f10-1dea224c9489.ivy>

Szalay Károly: Mai magyar filmvígjáték. Budapest, Magvető, 1978.

Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 73–86.

Grindon, Leger: *The Hollywood Romantic Comedy*. Hoboken, New Jersey: Wiley-Blackwell, 2011.

5. Melodráma és tragikus románc. Demarkációs vonalak műfaji film és művészfilm között

Kötelező film: Farkas: *A hegyek lánya*; Xantus: *Eszkimó asszony fázik*

Ajánlott film: Kertész: *A tolong*; Mérei: *Simon Judit*; Balogh: *Az obsitos*; Garas: *A táncosnő*; Garas: *Három hét*; Balogh: *Hegyek alján*; Székely: *Café Moszkva*; Székely: *Légy jó mindhalálig*; Nádasdy: *Gyávaság*; Máriássy: *Kis Katalin házassága*; Fehér: *Bakaruhában*; Bán: *Csigalépcső*; Máriássy: *Külvárosi legenda*; Fejér: *Kertes házak utcája*; Makk: *Elveszett Paradicsom*; Makk: *Egymásra nézve*; Mundruczó: *Nincsen nekem vágyam semmi*

Irodalom:

Gelencsér Gábor: *Lopott boldogságok. Premodern magyar melodramák (1957–1962)*. Budapest: Kijárat Kiadó, 2022.

Balogh Gyöngyi – Király Jenő: „*Csak egy nap a világ...*” *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936*. Budapest: Magyar Filmintézet, 2000. pp. 586–627.

Pápai Zsolt: *El nem csókolt csókok. Magyar film noir és melodráma 1*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 51–102.

Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 240–252. és 259–266.

Pápai Zsolt: Mellérendelő kapcsolatok. Az intézményesülés kérdései és a nyilvánosság problematikája a magyar új érzékenység filmjeiben. In: Gelencsér

Gábor (szerk.): *BBS 50: A Balázs Béla Stúdió 50 éve*. Budapest: Műcsarnok – Balázs Béla Stúdió, 2009. pp. 143–155.

6. Mesélő kvázi-ábrázoló műfajok: történelmi és háborús film, biopic

Kötelező film: Kalmár: *Dankó Pista*; Sára: *80 huszár*

Ajánlott film: Illés: *Szulamit*; Tóth: *Semmelweis*; Daróczy: *Rákóczi nótája*; Nádasdy – Ranódy – Szemes: *Föltámadott a tenger*; Bán: *Rákóczi hadnagya*; Várkonyi: *Egri csillagok*; Koltay: *Honfoglalás*; Bagó: *Vadászat angolokra*; Herendi: *Kincsem*; Rákay – Lóth: *Most vagy soha!*; Koltai: *Semmelweis*

Irodalom:

Magyar történelmi és kalandfilmek. Metropolis-összeállítás. Metropolis (2024) no. 2.

Király Jenő: A történelmi film fogalma és típusai. *Filmkultúra* (1985) no. 10. pp. 3–18.

Sárközy Réka: *Elbeszélte múltjaink. A magyar történelmi dokumentumfilm útja*. Budapest: 1956-os Intézet – L' Harmattan Kiadó, 2011. pp. 36-59.

Tóth Zoltán János: A történelmi film retorikája. <http://apertura.hu/2008/osz/toth>

Murai András: *Film és kollektív emlékezet – Magyar múltfilmek a rendszerváltozás után*. Szombathely: Savaria University Press, 2008.

Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 253–258.

Pócsik Andrea (2017): *Átkelések. A romaképkészítés (an)archeológiája*. Budapest: Gondolat. pp. 131–153.

Gelencsér Gábor – Murai András – Pápai Zsolt – Varga Zoltán (szerk.): *Magyar filmek, 1896-2021*. Budapest: MMA Kiadó, 2021. pp. 414–415.

Hegedűs Zoltán: Történelem és kaland. Sára Sándor: *80 huszár. Filmkultúra* (1978) no. 4. pp. 10-14.

7. Eastern-változatok: a betyárfilm mint banditawestern (és a huszárfilm mint lovassági western)

Kötelező film: Garamszeghy: *Matyólakodalom*; Szomjas: *Talpuk alatt füttyül a szél*

Ajánlott film: Székely: *Rákóczi induló*; Hamza: *Ördöglovas*; Szomjas: *Rosszemberek*; Kardos: *Hajdúk*; Rózsa: *Trombitás*; Novák: *Sobri*

Irodalom:

Kőháti Zsolt: Tovamozdul a ember a tovamozduló világban. A magyar némafilm 1896-1931 között. Budapest: Magyar Filmintézet, 1996. pp. 187–236.

Gelencsér Gábor – Murai András – Pápai Zsolt – Varga Zoltán (szerk.): *Magyar filmek, 1896-2021*. Budapest: MMA Kiadó, 2021. pp. 44–45.

Király Jenő: Apropó western... A magyar kalandfilm problémái. In: Király Jenő (szerk.): *Film és szórakozás*. Budapest: MOKÉP–MFIFA, 1981. pp. 155–236.

8. Bűnügyi film 1.: thriller és krimi

Kötelező film: Bárdos: *Én voltam*; Tímár: *Mielőtt befejezi röptét a denevér*

Ajánlott film: Tóth: *5 óra 40*; Gaál: *Évforduló*; Radványi: *Európa nem válaszol*; Várkonyi: *Merénylet*; Dobray: *A áldozat*; Gigor: *A nyomozó*; Fazekas: *Defekt*; Antal: *Kontroll*; Janisch: *Másnap*; Bergendy: *A vízsga*

Irodalom:

Kovács András Bálint: A „szoft-horror”. Populáris mítosz Magyarországon. *Filmvilág* (1989) no. 9. pp. 28–33.

Tüske Zsuzsanna: A tehetetlenség törvénye. A magyar thriller 1977 és 1989 között. *Prizma* (2009) no. 2. pp. 22–28.
Balogh Gyöngyi – Király Jenő: „Csak egy nap a világ...” *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936*. Budapest, Magyar Filmintézet, 2000. pp. 561–576.
Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 25–32.
Varga Zoltán: Lélekmélyi alvilág. A pszichothriller műfajának vázlata. *Filmvilág* (2012) no. 11. pp. 28–32.
Fekete Martin: Összeesküvések Z-től I-ig. Francia paranoiathrillerek. *Filmvilág* (2017) no. 10. pp. 14–19.

9. Bűnügyi (?) film 2.: film noir és „magyar film noir”

Kötelező film: Kalmár: *Szüts Mara házassága*; András: *Dögkeselyű*
Ajánlott film: Hamza: *Bűnös vagyok*; Hamza: *Külvárosi őrszoba*; Kalmár: *Egy szív megáll*; Apáthi: *Forró mezők*; Gertler: *Gázolás*

Irodalom:

Király Jenő: *Karády mítosza és mágiája*. Budapest: Háttér Lap- és Könyvkiadó, 1989.
Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 118–126. és 267–274.
Varró Attila: Főtaxi-sofőr. *Dögkeselyű*. *Filmvilág* (2013) no. 5. pp. 48–49.

10. Fantasztikum a magyar filmben: sci-fi, fantasy, horror

Kötelező film: Fodor: *A 300 éves ember* (rekonstrukció); Hamza: *Szírusz*; Monory: *Meteo*
Ajánlott film: Deésy: *A halál után*; Gál – Vanicsek: *Átok vára*; Fejér: *Az idő ablakai*; Palásthy: *Hahó, öcsil!*; P. Sparrow: '1' Rajnai: *Pirx pilóta kalandjai*; Bergendy: *Post Mortem*; Dyga: *Uno*; Szuhanyik: *Zone234*

Irodalom:

Fazekas Máté: Űrhajó a lavórban. Kortárs magyar sci-fi rövidfilmek. *Prizma* (2009) no. 2. pp. 72–83.
Fazekas Máté: Tudományos-fantasztikus lakmuszpapírjaink. *Metropolis* (2010) no. 1. pp. 56–65.
Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 174–183.
Balogh Gyöngyi – Király Jenő (1987): A magyar film állócsillaga. Hamza D. Ákos: *Szírusz*. *Filmkultúra* (1987) no. 12. pp. 6–24.
Balogh Gyöngyi (2019a): *A léleklátó sugár*. Fantasztikum a magyar némafilmben I. – A fehér. *Filmtett online*: filmtett.ro/cikk/a-leleklato-sugar-fantasztikum-a-magyar-nemafilmben-1
Balogh Gyöngyi (2019b): *Átok vára*. Fantasztikum a magyar némafilmben II. – A fekete. *Filmtett online*: filmtett.ro/cikk/atok-vara-fantasztikum-a-magyar-nemafilmben-2
Balogh Gyöngyi (1987): Élő filmtörténet. Hamza D. Ákos a Magyar Filmintézetben. *Filmkultúra* (1987) no. 12. pp. 34–43.

Kötelező / ajánlott irodalom: 1. Bevezetés 1. Műfajok a némafilm-korszakban és a korai hangosfilmben: történeti vázlat

Kötelező film: Kertész: *Az utolsó hajnal*; Kalmár: *Halálos tavasz*
Ajánlott film: Lázár: *A kék bálvány*; Fejős: *Tavaszi zápor*; Fejős: *Ítélt a Balaton*; Gaál: *Meseautó*

Irodalom:

Pápai Zsolt: Aranypolgár, Budapestről. Fejős Pál portréjához. *Filmvilág* (2006) no. 1. pp. 37–40.

Szalay Károly: *A geg nyomában*. Budapest, Magvető, 1972. pp. 169–218.

Balogh Gyöngyi – Király Jenő: „Csak egy nap a világ...” *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936*. Budapest, Magyar Filmintézet, 2000. pp. 26–33.

Fejős Pál (1897–1963). *Filmspirál* (2004) no. 33.

2. Bevezetés 2. Magyar műfaji film a II. világháború után: történeti vázlat

Kötelező film: Koltai: *Sose halunk meg*; Név nélkül: *Gyarmat a föld alatt*

Ajánlott film: Várkonyi: *A kőszívű ember fiai*; Gertler: *Az aranyember*; Bácskai

Lauró: *Gyula vitéz télen-nyáron*

Irodalom:

Szilágyi Gábor: *Tűzkeresztség*. Budapest, Magyar Filmintézet, 1992. pp. 77–126.

Király Jenő: *Mágikus mozi. Műfajok, mítoszok és archetípusok a filmkultúrában*. Budapest, Korona Kiadó, 1998. pp. 259–271.

3. Bevezetés 3. A magyar műfaji film problémái. Két hazai James Bond

Kötelező film: Lázár: *Kísértetek vonata*; Révész: *Az oroszán ugrani készül*

Ajánlott film: Várkonyi: *Fotó Háber*; Bácskai Lauró: *A hamis Izabella*; Bujtor: *A pogány madonna*

Irodalom:

Balogh Gyöngyi – Király Jenő: „Csak egy nap a világ...” *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936*. Budapest: Magyar Filmintézet, 2000. pp. 115–120.

4. Vígjáték: a Kabos-fenoméntől a kortárs romkomig

Kötelező film: Vaszary: *A papucshős*; Goda: *Csak szex és más semmi*

Ajánlott film: Cziffra: *Ez a villa eladó*; Székely: *Lovagias ügy*; Keleti: *A tizedes meg a többiek*; Herskó: *Két emelet boldogság*; Gyarmathy: *Ismeri a szandi mandit?*; András: *Veri az ördög a feleségét*

Irodalom:

Havas Júlia Éva: Magyar romantikus vígjáték a 2000-es években. *Metropolis* (2010) no. 1. pp. 66–78.

Hirsch Tibor: Vázlat a hazai filmvígjátékról. Utak és csapdák 1945–1990 között.

<http://www.filmtortenet.hu/object.290ebcd1-2a9e-4243-9f10-1dea224c9489.ivy>

Szalay Károly: *Mai magyar filmvígjáték*. Budapest, Magvető, 1978.

Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 73–86.

Grindon, Leger: *The Hollywood Romantic Comedy*. Hoboken, New Jersey: Wiley-Blackwell, 2011.

5. Melodráma és tragikus románc. Demarkációs vonalak műfaji film és művészfilm között

Kötelező film: Farkas: *A hegyek lánya*; Xantus: *Eszkimó asszony fázik*

Ajánlott film: Kertész: *A tolonc*; Mérei: *Simon Judit*; Balogh: *Az obsitos*; Garas: *A táncosnő*; Garas: *Három hét*; Balogh: *Hegyek alján*; Székely: *Café Moszkva*; Székely: *Légy jó mindhalálig*; Nádasdy: *Gyávaság*; Máriássy: *Kis Katalin házassága*; Fehér: *Bakaruhában*; Bán: *Csigalépcső*; Máriássy: *Külvárosi*

legenda; Fejér: *Kertes házak utcája*; Makk: *Elveszett Paradicsom*; Makk: *Egymásra nézve*; Mundruczó: *Nincsen nekem vágyam semmi*

Irodalom:

Gelencsér Gábor: *Lopott boldogságok. Premodern magyar melodramák (1957–1962)*. Budapest: Kijarat Kiadó, 2022.
Balogh Gyöngyi – Király Jenő: „Csak egy nap a világ...”. *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936*. Budapest: Magyar Filmintézet, 2000. pp. 586–627.
Pápai Zsolt: *El nem csókölt csókok. Magyar film noir és melodráma 1*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 51–102.
Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 240–252. és 259–266.
Pápai Zsolt: Mellérendelő kapcsolatok. Az intézményesülés kérdései és a nyilvánosság problematikája a magyar új érzékenység filmjeiben. In: Gelencsér Gábor (szerk.): *BBS 50: A Balázs Béla Stúdió 50 éve*. Budapest: Műcsarnok – Balázs Béla Stúdió, 2009. pp. 143–155.

6. Mesélő kvázi-ábrázoló műfajok: történelmi és háborús film, biopic

Kötelező film: Kalmár: *Dankó Pista*; Sára: *80 huszár*
Ajánlott film: Illés: *Szulamit*; Tóth: *Semmelweis*; Daróczy: *Rákóczi nótája*; Nádasdy – Ranódy – Szemes: *Föltámadott a tenger*; Bán: *Rákóczi hadnagya*; Várkonyi: *Egri csillagok*; Koltay: *Honfoglalás*; Bagó: *Vadászat angolokra*; Herendi: *Kincsem*; Rákay – Lóth: *Most vagy soha!*; Koltai: *Semmelweis*

Irodalom:

Magyar történelmi és kalandfilmek. Metropolis-összeállítás. Metropolis (2024) no. 2.
Király Jenő: A történelmi film fogalma és típusai. *Filmkultúra* (1985) no. 10. pp. 3–18.
Sárközy Réka: *Elbeszélte múltjaink. A magyar történelmi dokumentumfilm útja*. Budapest: 1956-os Intézet – L' Harmattan Kiadó, 2011. pp. 36-59.
Tóth Zoltán János: A történelmi film retorikája. <http://apertura.hu/2008/osz/toth>
Murai András: *Film és kollektív emlékezet – Magyar múltfilmek a rendszerváltozás után*. Szombathely: Savaria University Press, 2008.
Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2*. Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 253–258.
Pócsik Andrea (2017): *Átkelések. A romaképkészítés (an)archeológiája*. Budapest: Gondolat. pp. 131–153.
Gelencsér Gábor – Murai András – Pápai Zsolt – Varga Zoltán (szerk.): *Magyar filmek, 1896-2021*. Budapest: MMA Kiadó, 2021. pp. 414–415.
Hegedűs Zoltán: Történelem és kaland. Sára Sándor: *80 huszár. Filmkultúra* (1978) no. 4. pp. 10-14.

7. Eastern-változatok: a betyárfilm mint banditawestern (és a huszárfilm mint lovassági western)

Kötelező film: Garamszeghy: *Matyólakodalom*; Szomjas: *Talpak alatt füttyül a szél*
Ajánlott film: Székely: *Rákóczi induló*; Hamza: *Ördöglovas*; Szomjas: *Roszszeberek*; Kardos: *Hajdúk*; Rózsa: *Trombitás*; Novák: *Sobri*

Irodalom:

Kőháti Zsolt: Tovamozdul a ember a tovamozduló világban. A magyar némafilm 1896-1931 között. Budapest: Magyar Filmintézet, 1996. pp. 187–236.
Gelencsér Gábor – Murai András – Pápai Zsolt – Varga Zoltán (szerk.): *Magyar*

filmek, 1896-2021. Budapest: MMA Kiadó, 2021. pp. 44–45.

Király Jenő: *Apropó western... A magyar kalandfilm problémái.* In: Király Jenő (szerk.): *Film és szórakozás.* Budapest: MOKÉP–MFIFA, 1981. pp. 155–236.

8. Bűnügyi film 1.: thriller és krimi

Kötelező film: Bárdos: *Én voltam*; Timár: *Mielőtt befejezi röptét a denevér*

Ajánlott film: Tóth: *5 óra 40*; Gaál: *Évforduló*; Radványi: *Európa nem válaszol*; Várkonyi: *Merénylet*; Dobray: *Az áldozat*; Gigor: *A nyomozó*; Fazekas: *Defekt*; Antal: *Kontroll*; Janisch: *Másnap*; Bergendy: *A vizsga*

Irodalom:

Kovács András Bálint: A „szoft-horror”. Populáris mítosz Magyarországon. *Filmvilág* (1989) no. 9. pp. 28–33.

Tüske Zsuzsanna: A tehetetlenség törvénye. A magyar thriller 1977 és 1989 között. *Prizma* (2009) no. 2. pp. 22–28.

Balogh Gyöngyi – Király Jenő: „Csak egy nap a világ...” *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936.* Budapest, Magyar Filmintézet, 2000. pp. 561–576.

Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2.* Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 25–32.

Varga Zoltán: Lélekmélyi alvilág. A pszichothriller műfajának vázlata. *Filmvilág* (2012) no. 11. pp. 28–32.

Fekete Martin: Összeesküvések Z-től I-ig. Francia paranoiathrillerek. *Filmvilág* (2017) no. 10. pp. 14–19.

9. Bűnügyi (?) film 2.: film noir és „magyar film noir”

Kötelező film: Kalmár: *Szüts Mara házassága*; András: *Dögkeselyű*

Ajánlott film: Hamza: *Bűnös vagyok*; Hamza: *Külvárosi őrszoba*; Kalmár: *Egy szív megáll*; Apáthi: *Forró mezők*; Gertler: *Gázolás*

Irodalom:

Király Jenő: *Karády mítosza és mágiája.* Budapest: Háttér Lap- és Könyvkiadó, 1989.

Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2.* Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 118–126. és 267–274.

Varró Attila: Főtaxi-sofőr. *Dögkeselyű.* *Filmvilág* (2013) no. 5. pp. 48–49.

10. Fantasztikum a magyar filmben: sci-fi, fantasy, horror

Kötelező film: Fodor: *A 300 éves ember* (rekonstrukció); Hamza: *Szíriusz*; Monory: *Meteo*

Ajánlott film: Deésy: *A halál után*; Gál – Vanicsek: *Átok vára*; Fejér: *Az idő ablakai*; Palásthy: *Hahó, öcsi!*; P. Sparrow: '1' Rajnai: *Pirx pilóta kalandjai*; Bergendy: *Post Mortem*; Dyga: *Uno*; Szuhanyik: *Zone234*

Irodalom:

Fazekas Máté: Űrhajó a lavórban. Kortárs magyar sci-fi rövidfilmek. *Prizma* (2009) no. 2. pp. 72–83.

Fazekas Máté: Tudományos-fantasztikus lakmuspapírjaink. *Metropolis* (2010) no. 1. pp. 56–65.

Pápai Zsolt: *Fény és árnyék. Magyar film noir és melodráma 2.* Budapest: MMA Kiadó, 2024. pp. 174–183.

Balogh Gyöngyi – Király Jenő (1987): A magyar film állócsillaga. Hamza D. Ákos: *Szíriusz.* *Filmkultúra* (1987) no. 12. pp. 6–24.

Balogh Gyöngyi (2019a): *A léleklátó sugár.* Fantasztikum a magyar némafilmben

I. – A fehér. *Filmtett online*: filmtett.ro/cikk/a-leleklato-sugar-fantasztikum-a-magyar-nemafilmben-1

Balogh Gyöngyi (2019b): *Átok vára*. Fantasztikum a magyar némafilmben II. – A fekete. *Filmtett online*: filmtett.ro/cikk/atok-vara-fantasztikum-a-magyar-nemafilmben-2

Balogh Gyöngyi (1987): Élő filmtörténet. Hamza D. Ákos a Magyar Filmintézetben. *Filmkultúra* (1987) no. 12. pp. 34–43.
